

دستورالعمل مدیریت ایمنی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها در زمان بحران

۱- تشکیل شورای ایمنی بحران

با هدف هماهنگی عملکرد در مواقع بحران، جلسات شورای ایمنی به صورت منظم برگزار گردد. بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود در موسسه و همکاری کامل با ادارات پدافند غیرعامل کشور برای اجرای دستورالعمل‌های عملیاتی الزامی است.

۲- ممنوعیت فعالیت انفرادی در آزمایشگاه/کارگاه:

به منظور کاهش خطرات، فعالیت در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها تنها در حضور حداقل دو نفر مجاز است. از انجام فعالیت‌های تک نفره، ممانعت به عمل آید.

۳- قطع اتصالات و ایمن سازی تجهیزات غیر ضروری:

کلیه تجهیزات غیر ضروری از برق، گاز و آب جدا و ایمن سازی شوند. اطمینان از ایمن بودن پریزها، شیرآلات و مسیرهای انتقال انرژی الزامی است.

۴- بستن مسیرهای ورود انرژی و ایمن سازی خروج:

پیش از ترک آزمایشگاه/کارگاه، شیرهای اصلی آب و گاز بسته، پنجره‌ها و درهای خروج ایمن و قفل شوند. راه‌های فرار باید آزاد و مشخص باشند.

۵- طبقه بندی و ایمن سازی مواد شیمیایی:

تمام مواد شیمیایی باید بر اساس اصول سازگاری و عدم سازگاری طبقه بندی شده و در محفظه‌های ایمن، مقاوم و دارای برجسب استاندارد نگهداری شوند.

۶- پایش تهویه و پایش بینی قطعی برق:

عملکرد تهویه‌ها بررسی و تدابیر لازم برای مقابله با قطع برق پایش بینی شود. در صورت امکان از سنسورهای حرارتی و گازی استفاده گردد.

۷- محافظت از تجهیزات حساس:

تجهیزات ارزشمند و حساس با فناوری بالا باید با روش‌هایی مانند قفل گذاری، پنهان سازی، انتقال به مکان‌های ایمن یا تحویل موقت به حراست محافظت شوند. جانمایی ایمن برای این تجهیزات انجام گیرد.

۸- هماهنگی با نهادهای محلی و امدادی:

نقشه تخلیه با همکاری نهادهای مرتبط مانند آتش‌نشانی، اورژانس و تیم‌های تخصصی تهیه و در مکان‌های قابل مشاهده نصب گردد.

۹- ایمن سازی حیوان خانه‌ها:

حیوان خانه‌های مستقر در دانشکده‌ها ایمن سازی شوند.

۱۰- تامین تجهیزات حفاظت فردی و کمک‌های اولیه:

در همه آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها، تجهیزات حفاظت فردی مانند ماسک، عینک، دستکش و لباس ایمنی ذخیره و قابل دسترس باشد. همچنین جعبه‌های کمک‌های اولیه به روز و آماده استفاده باشند.

۱۱- مدیریت کپسول‌های گاز تحت فشار:

کپسول‌های گازهای تحت فشار از دستگاه‌ها جدا شده و با کلاهک بسته و به اماکن ایمن منتقل گردند.

۱۲- تعویق خرید مواد شیمیایی خطرناک:

خرید مواد دارای قابلیت اشتعال یا سمیت بالا در صورت عدم ضرورت فوری، تا زمان عادی شدن شرایط به تعویق افتد.

۱۳- پشتیبان گیری از داده‌ها و اسناد علمی:

نسخه پشتیبان از داده‌ها، مستندات پژوهشی و نرم‌افزارهای تخصصی به صورت منظم تهیه و در محل امن یا فضای ذخیره سازی ابری نگهداری شود.

۱۴- انتصاب مدیر بحران در دانشکده‌ها:

هر مرکز پژوهشی باید فرد مشخصی را به عنوان مدیر بحران معرفی نماید که مسئول هماهنگی اقدامات اضطراری، نظارت بر ایمنی و پاسخدهی در مواقع بحران باشد.

۱۵- برنامه باز توانی و بازگشت به فعالیت:

طرح مشخصی برای بازسازی و بازیابی فعالیت‌های پس از بحران شامل ارزیابی خسارات، تعمیر تجهیزات و بررسی ایمنی و حمایت روانی از کارکنان تدوین و آماده اجرا باشد.

۱۶- ارسال گزارش مستند از اقدامات ایمنی:

گزارش اقدامات انجام شده در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها با هماهنگی معاونت پژوهشی هر استان به معاونت پژوهش و فناوری سازمان مرکزی جهت مستندسازی ارسال گردد.